

سرشناسه:	آکیولاک، اوگین
عنوان و نام پدیدآور:	کارآمدی فقه شیعه در حل معضلات نوظهور سیاسی / اوگین آکیولاک.
مشخصات نشر:	قم : مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع)، ۱۳۹۳.
فروغات اصلی:	مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع) ۱۳۹۳/۱۶۳/پ ۸۸
درجۀ نشر:	دفتر تدوین متون پژوهشی ۲
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۹۱۹-۹
وضعیت فهرست نویسی:	ف
موضوع:	سیاسی (فقه)
موضوع:	اجتهاد
موضوع:	زمان (فقه)
موضوع:	عقل و ایمان (اصول فقه)
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی (ع) عالمیه
رده بندی کنگره:	مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع) BP ۱۹۸/۶/ع ۸۱۷ ۱۳۹۳
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۳۷۹
شماره کتابشناسی ملی:	۳۶۰۴۸۱۷

کارآمدی فقه شیعه
در حل معضلات نوظهور سیاسی

اوگین اکبرلار

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر المصطفی

کارآمدی فقه شیعه در حل معضلات نوظهور سیاسی

مؤلف: اوگین آکیولاکی

چاپ اول: ۱۳۹۳ ش / ۱۴۳۵ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع)

● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۹۵۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰

کتاب حقوق برای ناشر محفوظ است

● شاب: ۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹ - تلکس: ۲۵۶۳۱۳۳۱۲۶ - ISBN: ۹۷۸۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹

● شاب: ۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹ - تلکس: ۲۵۶۳۱۳۳۱۲۶ - ISBN: ۹۷۸۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹

● شاب: ۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹ - تلکس: ۲۵۶۳۱۳۳۱۲۶ - ISBN: ۹۷۸۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹

● شاب: ۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹ - تلکس: ۲۵۶۳۱۳۳۱۲۶ - ISBN: ۹۷۸۹۶۴۷۸۴۲۰۵۹

miup@pub.miu.ue.ir

با سپاس از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

● صفحه‌آرا: محمد خسرویگی

● ویراستار: رامین باباگل‌زاده

● نمونه‌خوان: محمد خسرویگی

● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی

● ناظر چاپ: نعمت‌الله بزدانی

● آماده‌ساز: محمد خسرویگی

● مدیر انتشارات: محمدسعید پناهی

● معاونت تولید: تورج روحانی

● ناظر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● ناظر فنی: محمدباقر شکری

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های جدیدی در حوزه علوم انسانی فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دوانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) است.

«جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی ﷺ «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ» را تأسیس کرده است.

اثر حاضر با عنوان کارآمدی فقه شیعه در حل معضلات نوظهور سیاسی حاصل پژوهش فاضل گرامی جناب آقای اوگین آکبولاک، کوششی است در به ثمر رساندن گوشه‌ای از این اهداف متعالی. در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

www.ketab.ir

فهرست

۱۱	 مقدمه
۱۵	 فصل اول: مفاهیم و حدائق
۱۵	 مفاهیم
۱۵	 ۱. تعریف فقه
۱۷	 ۲. کارآمدی
۱۸	 ۳. سیاست
۲۳	 ۴. فقه سیاسی
۲۵	 ۵. معضل سیاسی
۲۵	 فراگیری فقه در ابعاد زندگی
۲۹	 اهمیت فقه
۲۹	 هدف فقه
۳۳	 فصل دوم: فقه شیعه
۳۳	 طبقه‌بندی فقه
۳۴	 ۱. تقسیم‌بندی محقق حلی
۳۵	 ۲. تقسیم‌بندی شهید صدر
۳۶	 منابع فقه شیعه
۳۷	 ۱. قرآن کریم

۳۹	الف) حجیت ظواهر قرآن
۳۹	ب) روش‌های قرآن در بیان احکام
۳۹	یکم: احکام جزئی تفصیلی
۴۰	دوم: احکام جزئی اجمالی
۴۱	سوم: احکام کلی و عام
۴۲	۲. سنت
۴۲	الف) سنت در لغت و اصطلاح
۴۳	ب) حجیت سنت
۴۵	ج) فلسفه حجیت سنت
۴۵	۳. اجماع
۴۷	۴. عقل
۴۷	رویکردهای فقه
۵۰	قواعد فقهی
۵۶	۱. قاعده تقیید مهم بر مهم
۵۸	۲. گستره قاعده مهم بر مهم
۵۹	۳. کاربرد قاعده اهل بر مهم
۵۹	کتاب قواعد فقه شیعه
۶۰	ادوار فقه
۶۰	دوره اول: عصر تفسیر و تبیین
۶۱	دوره دوم: عصر محدثان
۶۱	دوره سوم: عصر آغاز اجتهاد گسترده
۶۲	دوره چهارم: عصر کمال و اطلاق اجتهاد
۶۳	دوره پنجم: عصر رکود نسبی
۶۳	دوره ششم: عصر نهضت مجدد مجتهدان
۶۴	دوره هفتم: عصر پیدایش مذهب اخباریان
۶۵	دوره هشتم: عصر جدید استنباط
۶۵	دوره نهم: عصر حاضر
۶۹	فصل سوم: اجتهاد و مسائل نوظهور سیاسی
۶۹	معنای لغوی اجتهاد

۷۰	اجتهاد در اصطلاح
۷۰	تاریخچه اجتهاد در صدر اسلام
۷۱	تغییر و تکامل معنای اجتهاد
۷۷	برخورد فقها با مسائل جدید سیاسی
۸۳	انسداد و انفتاح باب اجتهاد
۸۵	ضرورت اجتهاد
۸۹	فصل چهارم: عقل و مسائل نوظهور سیاسی
۸۹	مفهوم عقل
۹۰	سیر تاریخی دلیل عقلی و ورود عقل در عرصه اجتهاد
۹۶	تعریف دلیل عقلی و حجیت آن
۹۸	حسن و قبح عقلی و ذاتی و محل نزاع
۹۹	حسن و قبح عقلی در قرآن و روایات
۱۰۱	گونه‌های عقل
۱۰۲	دریافت‌های عقلی
۱۰۴	ملازمه میان حکم عقل و حکم شرع
۱۱۱	تبعیت احکام از مصالح و مفاسد
۱۱۳	کاربرد قاعده ملازمه
۱۱۵	عقل و قواعد فقه
۱۱۶	نقش عقل و حکم حکومتی
۱۱۷	فصل پنجم: زمان و مکان و مسائل نوظهور سیاسی
۱۱۷	آگاهی به زمان و مکان
۱۲۱	کیفیت تأثیر زمان و مکان در اجتهاد
۱۲۱	۱. تأثیر زمان و مکان در موضوعات
۱۲۳	۲. زمان و مکان و تحول در دید مجتهد
۱۲۷	نقش زمان و مکان در سیره معصومان علیهم‌السلام
۱۲۸	حاکم اسلامی
۱۲۸	۱. سیر تاریخی مسئله ولایت فقیه
۱۳۱	۲. شرایط ولایت فقیه

۱۳۲	۳. اختیارات ولی فقیه (حاکم اسلامی).....
۱۳۴	حکم حکومتی.....
۱۳۴	۱. تعریف حکم شرعی.....
۱۳۵	۲. احکام ثابت و متغیر.....
۱۳۶	۳. حکم اولی و ثانوی.....
۱۳۷	۴. تعریف حکم حکومتی.....
۱۳۸	۵. دیدگاه‌ها در مورد سنخ حکم حکومتی.....
۱۴۳	۶. تذکر چند نکته.....
۱۴۶	۷. مرجع تشخیص مصلحت.....
۱۴۷	۸. ضوابط تشخیص مصالح احکام حکومتی.....
۱۴۸	۹. مسادین و موارد جعل احکام حکومتی.....
۱۵۱	دو شبهه و پاسخ آن‌ها.....
۱۵۵	سخن پایانی.....
۱۵۹	کتاب‌نامه.....